

Bogácsi Tavasz

A BOGÁCSI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

XXV. évfolyam 1. szám 2014.

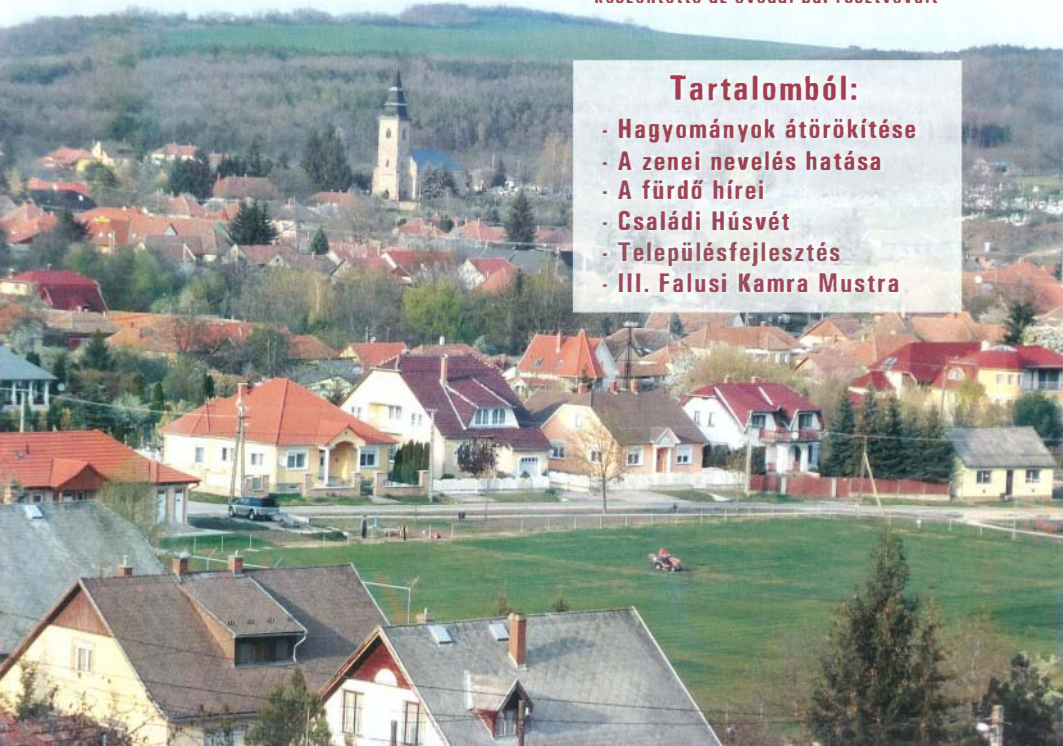
A Kultúra Lovagja: Kovács Sándorné

Csendesné Farkas Edit polgármester asszony és Tállai András államtitkár úr köszöntötte az óvodai bál résztvevőit

Tartalomból:

- Hagyományok átörökítése
- A zenei nevelés hatása
- A fürdő hírei
- Családi Húsvét
- Településfejlesztés
- III. Falusi Kamra Mustra

Településfejlesztés 2014-ben

Tisztelt Olvasó!

Végre itt a tavasz, a felelősség, a megújulás időszaka a természetben és a falu életében egyaránt. Megjelentek az első vendégek a fürdőben, már idegenek sétálnak a kellemesen meleg hétvégeken a fűtácán, s szinte pezsdül az élet a közösségi terekben és a kiránduló helyeinken. A tópartra is kiköltöznek a horgászok, a pinceajtók is egyre sűrűbben nyílnak a pincesoron, s már zeneszót is hoz a tavaszi szél a hegy aljáról.

Természetes, hogy ezzel együtt a község szépítése is megkezdődik, indulnak a 2014-re tervezett fejlesztések, beruházások, melyek jelentősen befolyásolják a település arculatát, életképességét, a bogácsiak és a hozzáink érkező vendégek komfortérzetét.

A legfontosabb tervezett beruházás az **új Egészségház létrehozása** az orvosi rendelő épületében, melynek eredményeként remélhetőleg kényelmesebb, tágasabb várótermek, rendelők és kiszolgáló helyiségek épülnek, s megújul az épület külső homlokzata is. Az egészségügyi ellátás jó színvonalát csak megfelelő körülmények között lehet biztosítani, ennek megteremtése pedig az önkormányzat feladata. Ezért is nyújtottunk be pályázatot az Egészségház létrehozására, melynek során 80 millió Ft-os támogatásból épül újjá a fűtácai épület. A háziorvosi és a fogorvosi rendelés, valamint a védőnői szolgálat már átköltözött a szomszédos Idősek Klubjának épületébe, mely valószínűleg nem igazán kényelmes megoldás, de remélhetőleg 150 napnál nem tart tovább. Ennyi ugyanis a kivitelezésre szánt idő, remélhetőleg augusztus végén, szeptember elején már az új helyen gyógyítanak az egészségügyi dolgozók. Addig is mindannyiuk türelmét, megértését kérjük, bízva abban, hogy a bogácsiak betegek itt, az átmeneti helyen is megkapják mindazt a törődést, segítséget, amit eddig is biztosítottak betegeiknek az ellátásban dolgozók.

S örömmel irhatom, hogy elkezdődött a csúszda építése a fürdőben, melynek költségét – 103 millió Ft-ot – teljes egészében saját erejéből biztosítja a községi önkormányzat. A három pályából álló, medencébe érkező csúszdákat várhatóan június végén vehetik birtokba a fürdőzők, s nagyon fontos, hogy a jelenlegi építkezés nem zavarja a vendégeket és a vendéglátásokat.

Megújul a település fűtácája is ebben az évben, új aszfaltburkolatot kap az Alkotmány, a Dózsa György és a Táncsics utca teljes egészében, s ezzel együtt a még fel nem újított buszmegálló is javításra kerülnek. Ennek fedezetét a 100 millió Ft-os központi támogatáson túl 40 millió Ft-tal az önkormányzat biztosítja, megvalósítása remélhetőleg az idegenforgalmi szezon kezdetére fejeződik be.

Ehhez kapcsolódva már megkezdődtek a Dózsa György úti járda felújítási munkái, melyet szintén saját erőből valósít meg az önkormányzat, bruttó 9,7 millió Ft értékben. Ezek a munkák kb. 1 hónapig tartanak. Az új járda a Kotyogó Kávézótól egészen a Rákóczi úti Coop ABC-ig tart majd, s remélhetőleg biztonságos, kényelmes gyalogos közlekedést biztosít az ott közlekedőknek.

S indul a szintén pályázati támogatásból megvalósuló csapadékvíz-elvezetést biztosító projekt is, ahol a harmadik közbeszerzési eljárás közeledik a végéhez, s nagyon bízom abban, hogy ez eredményes lesz. Remélem, hogy találunk olyan kivitelezőt, aki a rendelkezésre álló közel 100 millió Ft-ból meg tudja valósítani a patak meder rekonstrukcióját, a Pap-güdriről lefolyó víz és a Bossos árokban lefolyó víz útjának a szabályozását. A kivitelezést legkésőbb 2014 novemberéig meg kell valósítani, amennyiben ez nem sikerül, úgy a támogatásra nem tarthatunk igényt. Már mi is nagyon szeretnénk a végére járni ennek a beruházásnak, hiszen a pályázatot 2011 tavaszán nyújtottuk be, s azóta húzódik az engedélyeztetés, a tervezés és a megvalósítás.

Nagyon sokrétű és komoly feladatok előtt áll tehát az önkormányzat, hiszen ezeket a beruházásokat jól koordinálni, eredményesen megvalósítani nem kis kihívás. S még említést sem tettem a kisebb fejlesztésekről, mint pl. a sétány kialakítása a Cserépi úti pincesoron és a Bikaréten; az árkok fedése az Alkotmány utca elején, valamint az Orvosi Rendelő melletti tér kialakítása, a Petőfi utca második részének felújítása. Hiszen ezek is már megkezdődtek, vagy tervezünk a megvalósításukat ebben az évben. S természetesen tovább folytatjuk a megkezdett mezőgazdasági közmunka-programot is, és igyekszünk a központi tereinket is szépíteni, virágosítani.

Az építkezések sajnos átmeneti kellemetlenségekkel is járnak, ezért kérem Önöket, legyenek türelmekkel és megértéssel, s bizzanak velünk együtt abban, hogy a sok-sok munka eredményeként élhetőbb, szebb, vonzóbb lesz Bogács.

Csendesné Farkas Edit
polgármester

Kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk minden kedves olvasónknak!

III. Falusi Kamra Mustra és V. Bogácsi Kocsonyafőző verseny

2012-ben úgy döntöttünk - Csenedné Farkas Edit polgármester asszony javaslatára -, hogy egy új hagyományörző rendezvényt hozunk létre a településen a Kocsonyafőző verseny mellé, a Falusi Kamra Mustrát, azaz régi vidéki kamrák bemutatását. Ilyen jellegű programmal nem találkozunk még az országban, és úgy gondoltuk, hogy ez mindenképpen figyelemre méltó és igazán különleges lehet. Vannak tájházak, skanzenek egy-egy kamrával, itt nálunk azonban együtt, egy helyen mutatunk be 12-15 kamrát, különböző településekről, az ország más és más vidékéről, sőt Székelyföldről is.

A kamráknak nagyon fontos szerepük volt a vidéki emberek életében, a házak hármás beosztásúak voltak: kamra, pitvar és szoba, tehát a ház egyik alapvető helyisége volt. Az élelmiszerek mellett a háztartás és a gazdaság viteléhez szükséges anyago-

kat, felszereléseket tárolták itt. Emberi tartózkodásra is alkalmasak voltak, hálólhelyül is szolgáltak, a fűtetlen kamrákban aludtak a nagycsalád asszonyai, lányai, vagy a fiatal házaspárok télen-nyáron. Gondosan védtek az időjárás viszontagságaitól, sohasem fűtötték, télen, ha nagyon hideg volt, felmelegített cserepeket, köveket tettek a dunna alá.

Napjainkban ezt az igen fontos szerepét elvesztette a kamra, a spájz vagy legújabbban „tároló helyiség”váltottafel, bár ugyanúgy élelmiszereket, konyhai felszereléseket is tárolunk benne, a mérete mindenképpen kisebb lett és a funkciója is átalakult. Lassan már maga a szó is elfelejtődik, a ma született gyerekek már nem biztos, hogy tudni fogják, mi is az a „kamra”!

Már 3. évben fordultunk tehát kérésrel települések önkormányzataihoz, hogy hozzák el saját helyi jellegű, hajdani kamrájukat és mutassák be a nagyközönségnek, egymásnak is akár, és elevenítsük fel közösen a régi paraszti világ hangulatát. A színhalmi néptánccsoporttal érkeztek, a békésiek férfiak szótáncossal, és minden csapat a szép kamrák mellé hozott jó hangulatot, finom kosztolókat, süteményeket, palinkát.

Idén új helyszínen, a Közösségi Ház udvarán és a mögötte levő Arany János utca lezárt szakaszán felállított sátorban lehetett megnézni a változatos kamrákat, kóstolni különféle pogácsákat, hájas-lilahagyományos kenyereket, egyéb házi készítésű, tájlellegű népi ízeket, vagy vásárolni az östermeleket, népi iparművészek portékáiból és természetesen kocsonyát is lehetett kapni, valamint kínáltunk meleg teát és forralt bort a szomjazóknak.

A zsűri az alábbiak szerint értékelt:

Arany fokozatú oklevelet kapott

Karancslapujtó, Mezőkeresztes és Bogács,

Ezüst fokozatú oklevelet kaptak

Békés, Pánd, Türistvándi,

Kiemeltség díjat Szihalom csapata nyerte, a Magyar Gasztronómiai Szövetség **küldön díjat** adott Kovács Sándornak Mancsi nének.

A kocsonyák versenyére idén már 5. alkalommal került sor, 27 versenykocsonya érkezett, amit előző nap készítettek el. Elsősorban az íz, majd a küllem alapján döntött a szakmai zsűri, csak kizárólag hagyományos ízesítéssel készülhettek, hagyományos alapanyagokkal, semmi mesterséges ízesítő, zselatin nem kerülhetett bele. Voltak kocsonyák csirkehúsból, füstölt és natur sertéshúsból, különböző formákban, egyedi díszítésekkel, tányér helyett cipóban tállalva.

A zsűri a következőket találta a legjobbknak:

1. Szakács-Oszkár Fődíj: Szökéné Tóth Katalin, Bogács

2. Aranyérem: Virág Dénesné, Szihalom
3. Ezüstérem: Ostorháziné Barta Emma, Kács

4. Bronzérem: Lázók József, Pánd

5. Küldön díj: Kormos Kristóf és családja, Tápöbicske

6. Küldön díj: Fejes Andrásné, Szihalom

Bízunk benne, hogy mindenki jól érezte magát, akár csapatként, akár látogatóként vett részt az eseményen, és szép emlékekkel, élménnyel, hasznos ismeretekkel tért haza.

Reméljük, hogy jövőre is legalább ennyi vagy még több település gondolja úgy, hogy az őseinktől kapott értékeket ápolva eljön Bogácsra, elhozza a hajdani paraszti világ egy részletét, hogy továbbadhassuk a felnövekvő nemzedéknek számára, és ne merüljön feledésbe a kamra szó sem!

Hegyi Anna

X. Bo-Cse - Bükk Latyakfutás

Az idei évben február 22-én, szombaton immár tizedik alkalommal került sor a Bo-Cse-Bükk Latyakfutásra a TTF Sportegyesület rendezésében, Bogács- Cserépfalu-Bükkzserc útvonalon. A verseny távja 14 km volt.

A szervezők Bajzát László irányításával már 09:30-tól várták a Jurta kemping éttermében az indulókat, akik a nevezési lap kitöltése után megismerkedhettek egymással és a rájuk váró terepvi-

A rajt előtt mindenki bizakodó volt

szonyokkal. Érkeztek futók az ország minden részéről. Voltak, akik már évek óta rendszeres résztvevői a versenynek és voltak, akik még soha nem is jártak a Bükkalján. A rajtra rekord számú nevező érkezett.

Több mint 100 futó és 30 gyalogló vett részt a megmértéttésen. Az időjárás nem volt kegyes a sportolókhoz, hideg nyirkos idő várta őket, a versenyt megelőző napok esőzései miatt latyakban és sárban sem volt hiány.

A versenyt a Marcalról érkező Csécsői Zoltán nyerte meg, aki 57 perc alatt teljesítette a távot.

A hölgyeknél az ózdi Ihsz Veronika győzött. A legfiatalabb versenyző 13, a legidősebb pedig 81 éves volt.

A célban a rendezők meleg teával és hagymás zsíros kenyérral várták a futókat, akik a verseny folyamán „futólag” megismerkedhettek a bükkaljai településekkel, majd az eredményhirdetés után a bogácsi Thermálfürdőben kipihenhették a verseny fáradalmait, és megoszthatták egymással tapasztalataikat.

Jankó Gergely

III. JÓTÉKONYSÁGI BÁL AZ ÓVODÁBAN

2014. február 15-én 19 órai kezdettel megrendezésre került harmadik jótékonysági bálunk.

Kitörő örömmel konstatáltuk, hogy ilyen szép számmal (180 fő) gyűltek össze a vendégek ezen az estén. Mivel ez a szám meghaladta mind a két terem befogadóképességét, így az étterem adott helyet a műsornak és a táncternek, a tornaterem pedig az este folyamán lehetett megpihenni és fogyasztani két zeneszám között. Itt a muzsikát és a parketten táncolókat figyelemmel tudták kísérni kevesebb hangerő társaságában, a felszerelt kivétítő segítségével.

Megtiszteltetés volt számunkra, hogy Tállai András a Belügyminisztérium önkormányzatokért felelős államtitkára elvállalta bálunk fővédnökségét s bőkezűen támogatta óvodánkat. Az idei bál bevételét (706.700 Ft) digitális eszközök vásárlására fordítjuk, mellyel egyrészt a gyermekek mindennapját tudjuk megörökíteni, másrészt e modern eszközöket a foglalkozások, képességfejlesztések kiegészítéseként hasznosítják az óvoda dolgozói.

„Aki nem hisz abban, hogy mennyi jó ember van, az kezdjen el valami jót tenni, és meglátja, milyen sokan oda állnak mellé.” (Böjte Csaba)

Kis közösségünk jellemzői mindenekelőtt a közösségben végzett tevékenységek során kerültek napvilágra, miközben fontos emberi értékeket és készségeket sajátítottunk el. Alapvető számunkra, hogy együtt tudunk működni és dolgozni. Bátran mondhatjuk, hogy kialakult a közösség fontos ismérve – a mi-tudat, mely által jobban összetartunk, elfogadjuk egymást, és kölcsönös bizalommal vagyunk egymás iránt. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a lelkesedés, mellyel a rekordszámú díszítő, takarító; a vidám koreográfiát tanuló apukák, anyukák; a süteményt felajánló; a fellépő ruhát varrók; a zavartalan hang- és fénytechnikát megalkotók rendelkeztek.

Köszönet a lelkiismeretes munkáért, a felajánlásokért, a bálon való részvételért!

Kásáné Szabó Erika
óvodavezető

ÓVODAI BEÍRATÁS A 2014/2015 NEVELÉSI ÉVRÉ

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény és a 2/2013. (III.22.) EMMI rendelet vonatkozó előírásai alapján **tájékoztatom a község lakosságát, hogy a bogacsi Bükkalja Óvoda Intézménybe az óvodás korú gyermekek beíratására az alábbi időpontokban és helyen kerül sor.**

A beiratkozás ideje:

2014. április 23-25. 8.00 – 16.00-ig

A beiratkozás helye:

Bogács, Alkotmány u. 52. (óvoda)

Kérem a Tisztelt Szülőket, hogy a beiratkozásra az alábbi dokumentumokat hozzák magukkal:

- A gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- A gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- A gyermek TAJ kártyáját,
- A szülő személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványát.

Kásáné Szabó Erika
óvodavezető

Az óvónők matrözruháiban is „megálták helyüket”

Az apukák műsora most is mosolyt csalt az arcokra

Szülők, óvónők önelekt tánc

FELHÍVÁS

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Mezőkövesdi Tankerülete fenntartásában működő általános iskolákba történő beíratásra

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény 50. § (7) bekezdése szerint, a tanköteles tanulókat az első évfolyamra a kormányhivatal által meghatározott időszakban kell beíratni.

Mindezek alapján tájékoztatom a Tisztelt Szülőket, hogy a beiratkozás időpontja:

2014. április 28. (hétfő) 8.00-18.00 óra között

2014. április 29. (kedd) 8.00-18.00 óra között

2014. április 30. (szerda) 8.00-18.00 óra között

Helye: **BÜKKALJA ÁLTALÁNOS ISKOLA 3412 BOGÁCS, ALKOTMÁNY U. 54.**

Tanköteles, azaz 2008. augusztus 31-ig született gyermekét a szülő köteles a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára beíratni.

Az első évfolyamra történő beíratáskor **a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt, a gyermek TAJ kártyáját, és az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást kell bemutatni.**

A benyújtott jelentkezést az intézmény vezetője érdemben köteles elbírálni és a szülő részére írásban közölni.

Az intézmény által hozott döntés ellen a szülő jogorvoslattal élhet a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül. Az eljárást megindító kérelmet az adott intézmény fenntartójához, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Mezőkövesdi Tankerület igazgatójához kell benyújtani.

Tóth István iskolaigazgató

A FÜRDŐ HÍREI

Fejlesztések

A fürdőben a 2014-es esztendő nagyobb szabású fejlesztése a csúszdapark építése lesz, amely március végén kezdődik. A tél folyamán sikerült lefolytatni az építési engedélyezési eljárást, a vonatkozó szakhatósági engedélyek beszerzésével egyetemben, majd március folyamán a vonatkozó jogszabályoknak eleget téve az Önkormányzat lefolytatta a közbeszerzési eljárást, tehát kezdődhet a kivitelezés. A tavalyi év során kollégáim aktív közreműködésével végrehajtott kérdőívészés során a vendégeink nyilatkoztak – többek között – az általuk igényelt fejlesztési elképzelésekről, amely véleménynyilvánítás adta a csúszdapark építés alapját.

A gyerekeknek, fiataloknak és idősebbeknek egyaránt remek új szórakozást kínál 2014 nyarától a csúszdapark, amely a máshol is megtalálható pályák mellett igazi ritkasággal is várja a vállalkozó kedvéket.

Az egyik csúszda a „**Spacehole**”, az „**örvénylő tál**”. Kilenc méter magasságból indulva egy jó 20 méter hosszúságú csövön keresztül egy nyitott „tálba” érkezünk, ahol, mint az örvénylő vízben, megpördülünk, majd be újra egy csúszda-csőbe, aminek végén a medencében landolunk.

Nagyjából kétszer ekkora utat tehetünk meg a „**Blackhole + Up hill flying boats**” (magyarul mondhatjuk így: „**egy fekete lyuk után felfelé repülő csónak**”) kettős csúszdáján. Előbb egy csőben (fekete lyuk) ha-

Az új burkolattal ellátott ikermedencét már használhatják a gyógyulni vagy felüdülni vágyó fürdővendégek

ladunk a csúszógumin, majd kiérve a fényre, az imént szerzett lendülettel felfelé „szállunk”, hogy aztán a csúcsról ismét a „vízszintre”, a medencébe érkezünk.

Az igazi újdonság a „**Wave slide**”, a „**hullámcsúszda**”! Itt is a 9 méteres magasságban lévő, közös indítótoronyból kezdjük utunkat: a csúszógumin lefelé tartva kellő lendületet szerzünk, ami jó magasra felvisz a szemközti íven! Onnan megint vissza, és megint vissza – mindaddig, amíg lassan elfogy a lendület, és az íves csúszda legelső pontján megállva, szépen kilépünk a szerkezetből...

Az új létesítmény üzemeltetése július 1-jétől várható. A csúszdamedence és a csúszdanedvesítő víz temperálását termálhővel fogjuk megoldani.

Az ikermedence kerámialappal való újraturkolása zajlott, amelynek költségeit 70%-ban a kivitelező és beszállító állja, így elkerülhető volt egy újabb várhatóan évekig húzódó per. A medence üzemeltetése április 5-étől kezdődött. Az ikermedencét árnyékolóval látjuk el a szezon előtt.

Az úszómedence fertőtlenítő hatásfokát növelendő technológiai átalakítás előzi meg a május elseji medencenyitást.

A játszótér mellé kültéri fitness gépeket, eszközöket helyezünk ki.

Rendezvények

A fürdő rendezvényei február 15-én kezdődtek meg a „Valentin-napi zenés éjszakai fürdőzéssel”, ahol piros szív alakú fufival kedveskedtünk az idelátogatóknak. A jókedv és zene felelőse Boldizsár Bertalan (DJ Bee Bee) sok mosolyt csalt az elpiruló párokra, fürdőzőkre romantikus zenelírással és a karakóval.

Ezt követően március 8-án, április 19-én és május 3-án lesz még zenés éjszakai fürdőzés és utána a nyári programok következnek: Egészségnapok, Sörfesztivál, Mozgolódós hétvége, Fürdőfesztivál, amiket már évről-évre nagy érdeklődéssel várnak a vendégek.

A tavalyi év jó példáját követve az idén is híres zenekarokat hívunk meg. A Sörfesztiválon a **BIKINI**, a Fürdőfesztiválon az **R-GO** ad másfél órás koncertet este 18:00-tól. Slágereiket fiatalok, idősek egyaránt ismerik, és reméljük, együtt énekelik majd a színpad előtt.

Jacsó Zoltán

ügyvezető igazgató és

Dobos Tamás

szállásértékesítési és marketing vezető

Áprilistól elkezdődtek a csúszdapark építési munkálatok

Bogács „Lámpása”

A nagy pávaköri mozgalmak indulásánál, 1976-ban Bogácson is szerveződött pávakör, melynek 5 alapító tagja közül egyik Kovács Sándorné volt. Az azóta eltelt 38 évben a Bogácsi Pávákör megőrizte a Palócföld, ezen belül is Bogács község népdalkincsét, és ezt napjainkban is továbbadja a fiatalabb nemzedékek számára.

A pávakör létrehozója Kodály Zoltán tanítványa és jó barátja, Bogács község szülőlte: Vig Rudolf népdalgyűjtő, karvezető volt, akit később Meder Iván váltott fel, s több mint 20 éve nagy hozzájárulással Benyovszki Mária tanárnő vezet. A 38 év alatt nemcsak a karvezetők cserélődtek, hanem a pávaköri tagok is. **Kovács Sándorné** az egyetlen, aki a kezdetektől kitartott a pávakör mellett, mindennapi életét a próbákhoz, fellépésekhez igazította.

Kovács Sándorné Mancsi néni 1990 májusában lett nyugdíjas, s már ez év novemberétől -napjainkban is- a katolikus egyház kiségitőjeként ténykedik, minden egyházi szertartás aktív résztvevője, jó esztétikai érzékek szépi templomunk belső terét.

Az 1990-es években a televízió felhívására öltöztette fel Mancsi néni első babáit bogácsi népviseletbe, az elkészített bogácsi több generációs család tagjai napjainkban is az Abádszalóki Babamúzeumban találhatók. 2005-re Bogács első időszakos kiállításának megnyitására már 40 baba népviseletét készítette el. Ezzel a tevékenységével párhuzamosan gyűjtőmunkába kezdett: a község legidősebb lakóit kereste fel, akitől régiszótteseket, dísztörölkéteket, 1800-as évek végén és az 1900-as évek elején készült családi fényképeket gyűjtött, melyek segítségével szolgálták a babaruhák hiteles elkészítéséhez.

A Községi Ház nyaranta két hétre adott otthont a mindig bővülő babakiállításnak. Mancsi néni látva a nagy érdeklődést, az év többi napjára a plébánia udvarán lévő kis termet rendezte be az életképeket bemutató babákkal, s bármikor szívesen mesélt az arra járóknak, érdeklődőknek a bogácsi szokásokról, akik izes palóc beszédét szívesen hallgatták. Az évente megrendezett úgynevezett pávakörös farsangon előadott vídám jelenetekben is kiváló előadókészségéről győződhetünk meg.

Ennek a sikernek köszönhetően engedték annak az ösztönzésnek, hogy benevezem őt mesemondóversenyre.

2009 márciusában (70 évet betöltve) vett részt a balassagyarmati Palóc mesemondóversenyen, ahol magával ragadó előadás-módjával első helyen végzett. Még abban az évben részt vett a Fővárosi Művelődési Házban rendezett Benedek Elek Mesemondóversenyen, itt 2. helyezést ért el. 2010 tavaszán az Albertfalvi Művelődési Ház Nagyi, mesélj! c. mesemondóversenyen a zsűri különdíját kapta. Még ez év nyarán a bogácsi parasztság életképeit (a lakodalmas menetet, a fonót, az aratást, a kukoricafoszást) népszerűsítés céljából a község segítségével megismerhették az Albertfalvi élők is. 2010 őszén Miskolcon a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárban mesélt nagy érdeklődés közepette.

A sűteménysütő versenyeken elért első helyezései, a summás ételek bemutatóján egyszerű alapanyagokból varázsolt fenséges izesi meggyőztek bennünket Mancsi néni sütő-főző tudományáról is.

Mancsi néni nagy tapsot kapott a budapesti díjátadó ünnepségen

Kovács Sándorné, a néphagyományok ápolója

A bogácsi Kamra Mustra aktív résztvevője, a rendezvények egyik meghatározó személyisége.

A 2011 júniusában megnyílt Hagyományörző Ház tárlatának legtöbb darabja is Mancsi néni nevéhez fűződik.

Kovács Sándorné számos rendezvényen ápolta a palócság hagyományait. A 2013. augusztus 2-án megrendezett I. Palóc Világtalálkozón szerepelt a Bogácsi Pávákörrel, a mesemondó versenyen (77 éven) kiemelkedett teljesítményével a mezőnyből, az általa készített népi ételeket megkóstolhatta bárki, és a népviseletbe öltöztetett babái révén megismertette a nézelődőket a bogácsi parasztság szokásait is. Sokoldalúságával tilt is igazolta, hogy a palóccal találekony, tehetség emberek.

Kovács Sándorné - Bogács Mancsi néniéknél vált ismertté. A községről forgatott számos televíziós műsor szerkesztője, újságírók szívesen kísétenek vele riportot, mert részletes néprajzi tudása mellett személyisége biztosítja a sikert.

A község néphagyományának ápolásáért Bogács Község Önkormányzata Mancsi néni 1993-ban Vig Rudolf-díjjal, 2006-ban pedig Alkotói Díjjal tüntette ki.

A fent felsorolt tevékenységéért a Falvak Kultúrájáért Alapítvány által felkért 14 országból származó 70 tagú Tanácsadó Testület döntése alapján Kovács Sándorné a Kultúra Lovagja címben részesült. A díjátadó ünnepségre 2014. január 19-én Budapesten a Corinthia Hotelben került sor.

Mancsi néni neve a következő méltatás kíséretében került a Kultúra Lovagjai Aranykönyvébe:

„Kovács Sándorné (Bogács) mezőgazdasági munkásnak Lovagias tettek: Mancsi néni a palóc népi hagyományok ezen belül a népdalkincs és a népviselet, valamint az étkék készítésének hiteles őrzője és tovább öröközője. Izes palóc nyelvjárási műsiveivel, anekdotáival a parasztvilág hangulatának felelevenítője. A település kulturális és idegenforgalmi életének meghatározó személyisége. Alapító tagja és motorja a 37 éves, országosan többszörösen elismert Bogácsi Pávákörnek. A katolikus egyházközség gondnoka, a templom szepítője. A Bogács öltözetekinek babákon való megörökítője, helytörténeti gyűjtemény létrehozója, és bemutatója. A Falvak Kultúrájáért Alapítvány megítélése szerint a település lámpása.”

„A kulturális örökség ápolása érdekében kifejtett életművéért”
Szívvel gratulálunk Mancsi néni! Kívánjuk, hogy sokáig tudja még az elismeréshez kapott érmet és ezüst kitűzöt hordani, s ami a legfontosabb, sokáig tartsa meg egészségének a Jó Isten, hogy továbbra is önzetlen ápolója maradjon népi kultúránknak.

Jankóné Jónás Zsuzsa

Lokálpatrióták lexikona

Akik bogácsinak vallják magukat

Hír: „Akik bogácsinak vallják magukat” – főcímmel, és „Ki kicsoda Bogácson? 2014” alcímmel június első felében névlexikon jelenik meg a dél-borsodi üdülőfalu lokálpatriótáiról. A kötet kiadója a Hajdu - Vinpress Könyvkiadó, szerkesztője pedig Hajdu Imre, aki az alábbi ismertetőt küldte el a Bogácsi Tavasz szerkesztőségének, a rövidesen megjelenő lexikonról.

Minap egy gyermekkori barátom azt újságolta nekem, hogy szülőfalunkban, Bogácson kétféle embertípust lehet megkülönböztetni. Egyfelől vannak az aktívak, a cselekvők, akik szavaikkal, de leginkább tetteikkel bogácsinak vallják magukat, s identitástudatukat büszkén vállalják; s vannak a passzívok, a közömbösek, akiknek ugyan „papirjuk van” arról, hogy Bogácson élnek, ám Bogácsért cselekvőknek, lokálpatriótáknak túlzott jóindulattal sem nevezi őket az ember.

Nem tudom, ez az állítás, ez az osztályozás megfelel-e a valóságnak. Ha igen, akkor sem gondolom, hogy a falu fele-fele arányú megosztottságáról lenne szó. Az arány valószínűleg „nagy többség – elenyésző kisebbség” formában mérhető.

Mindenesetre Bogács ilyenfajta tagolódását csupán azért hoztam szóba, hogy elmondhassam; a bogácsi közömbösekéről jómagam nemigen veszek tudomást. Ugyanúgy közömbös vagyok irántuk, miként ők falujuk, faluközösségük iránt. Engem csak szavakkal, tettekkel egyaránt közösséget építő, településüket így vagy úgy, de gazdagítók érdekelnék. Vagyis a lokálpatrióták, akik bárhol és bármikor megértik a jót, mitöbb kötelességüknek érzik, hogy azért cselekedjenek, boldogítva, gazdagítva ezzel pátriájukat.

Nekik, számukra, - s őket megmutatni másoknak, országnak - világnak, - találatom ki a tavaly megjelent Ki kicsoda Mezőkövesden? 2013-ban című névlexikonunk sikerén felbuzdulva, hogy hasonló szerkesztést és adok ki szülőfalum, Bogács lokálpatriótáiról. Azokról,

akik most 2014-ben Bogácson élnek, s nap mint nap a tegnapi falait a ma építőköveivel magasztják, hogy ez az „építmény” holnapra még nagyobb, még lakhatóbb otthonná terebélyesedjen.

Felhívásomat, az általam felkínált lehetőségeit sokan megértették. Az adatlapokat, amelyeket e-mail-en vagy a postaládámba bedobva illetve személyesen kezembe adva kaptam az elmúlt hetekben a Templomsorról, az Újvárosból, az Újsorról, a Szalából vagy a Verencéből (szándékosan használok a régi utcaneveket) – mindenesetben lokálpatrióták töltötték ki. A teljesség igénye nélkül (de hogy mégis kellőn konkrétan tűnjön, amit mondok), ime néhány név, ők már valamennyien benne lesznek az *Akik bogácsiaknak vallják magukat* című könyvben: Kovács Sándorné (Manci néni), Fodor Gáborné (103 éves), Vigh Dávid, Trajmar Sándor, Nyeste István, Daragó Károly, Hegyi Albinné, Berenyovszki Mária, Prókai László, Papp Károlyné, Szerencsi Ottó, Dr. Lukács Zoltán, Fekete Rudolfné, Dr. Ócsai Péter, Szajlai Sándor (korábbi polgármester), Mohás Livia, Siklósiné Daragó Marianna, Ittes Miklós, Szökéné Tóth Katalin, Kékesi Istvánné Gyurcsik Margit. Fónad Beáta, Kiss Anna, Dorogi Mihályné, Tóth Diána, Tóth Evelin, Molnár Tihámér, Fekete Ernőné, Bene Istvánné, Zsák Terézia, Hóczka Imre (Kucser), Vasas László, Gál László (teológus – hittanár), Fekete Attila, Ittes Emilné, Csernyi Lászlóné Zsitkovits Julianna, Antal Gáborné Sütő

Etelka, Kőtelek Istvánné Daragó Mária, Farmosi Rudolfné, Lukács Lajosné, Dr. Kerékgyártó István, Farkas Piroska (Ifjúság u.), Borbély Frigyes, Kiss Viktorné Daragó Gizella, Spák Gyuláné Verebélyi Margit, Németh Mihályné Verebélyi Piroska....

A névsort még sokáig folytathatnám, de gátat szab a helyhiány. Mindenesetre, aki a példakétek felsorolt neveket olvasja, és ismeri a nevek viselőit, rögtön rájön, hogy nemcsak most, 2014-ben Bogácson élők szerepelnek a listán, hanem olyan egykori bogácsiak is, akik ugyan napjainkban már máshol élnek, de vállalják hajdani közösségüket, s tetteikkel országban-világban terjesztik Bogács jó hírét.

Mint a könyv szerkesztője és kiadója, bizom benne, hogy 2014. április 30-ig ez a lista tovább gyarapodik, ugyanis addig még el tudom fogadni a jelentkezéseket. Szóval, Ön Tisztelt Olvasó, ha még nem regisztráltatta magát, április végéig ezt még megteheti, vagyis nem késett el semmi. De csak azok jelentkezését várom, akik önmagukat nyíltan és büszkén bogácsinak vallják! (Passzívak, közömbösek viszont kíméljenek!)

A jelentkezéshez adatlapot tudnak kérni a Turisztikai Információs Irodában, a Községi Könyvtárban, illetve a Polgármesteri Hivatalban. A kitöltött adatlapokat – (jó lenne, ha igazolványképet is mellékelnének hozzá, de nem kötelező) – tehát, 2014. április 30-ig adhatják le -április 15-től már csak nekem!- a következő címekre: személyesen (vagy postaládába bedobva) Bogács, Daruszög (Rozmaring) utca 3., illetve Csátrai Pincéjében (Cserépi úti pincesor 56-os pince); vagy e-mail-ben a hajduimre47@gmail.com címre küldhetik el. A jelentkezéssel kapcsolatos bármilyen információt a 06-20/9590-040-es számon kérhetnek!

Szóval, április hónapban még lehet jelentkezni. Aki lemarad, az sajnos kimarad.

Egy biztos, az *Akik bogácsinak vallják magukat* című lexikon június első felében – Önnel vagy Ön nélkül – megjelenik.

A Szent Márton Borrend tagjai évek óta sokat tesznek Bogács jó hírért

Hajdu Imre

Néphagyományok átörökítése

Csigacsinalás - 2014. február 22.

Egy 1782-es debreceni feljegyzés alapján arra következtethetünk, hogy a csigacsinalás a tengersík Alföldről ered. A csiga készítéshez őseink többféle anyagból; fából, fémből, kerámiából is fabrikáltak bordákat (ez az elnevezés találon a bordázott felületre utal), melyek változatos alakban (szív, virág), és különféle mintázzal (véssett, karcolt) maradtak ránk.

Bogácsi dédanyáink féltve őrzött kincsei között is találunk bordát és orsót, ami lehetséges, hogy valaha szerelmi ajándék volt.

Szorgos kezű asszonyainknak köszönhetően sok családban él még a kézi csigacsinalás hagyománya, a fürdő előtt portékákat áruló östermelők legkeresettebb termékei a tojásos tészták, köztük is a csiga-tészta.

Míg évszázadokkal ezelőtt a csigatészta csak jeles (sátoros) ünnepeken került az asztalra, (a lakodalmi étrendből sosem hiányozhatott), addig napjainkra általános levesbetétté vált.

- *Mi érdekélyezhette ennek bekövetkezését?* - gondolkodtam el e cikk írása közben.

Talán több idejük van az asszonyoknak? Esetleg napjainkban gyakrabban ünnepelelünk? Összeolvadnak ünnepnapjaink a hétköznapokkal? Jobban élünk, mint őseink? Ma már gépek is képesek előállítani házi tésztával megegyező minőséget? - merült fel bennem a kérdések sorozata, s az ezekre adott válaszok összessége alapján meg is kaptam nagyjából a magyarázatot.

A mezőgazdaságból élő őseinknek a téli hónapok voltak az év nyugodt időszakai, ám ez nem azt jelentette, hogy ekkor tétlenül ültek. Sőt! Lábtörelőket szöttek, híméztek, kosarakat fontak, vesszőseprőket készítettek, etettek, majd hogy legyen saját maguknak is táplálékuk, levágták a háziállatokat, s persze tésztákat készítettek tavaszra, nyárra és a summások számára.

A közelmúltra visszatekintve láthatjuk, hogy a fürdő megnyitása, majd az ismert-

Tapasztalt asszonyok gyúrták a tésztát

ségből adódó tömeges látogatottságú nyári szezon után a most 70-80 éves fűrdő-dolgozók telente (munkaidőben) közösen csigatésztát készítettek.

Mert a csigatészta készítése évszázadokig társ munka volt.

Ezt tapasztaltam én magam is az 1980-as évek elején; a mi lakodalmi előkészületünk egyik jellegzetes momentuma szintén a csigacsinalás volt, ahol családtagok, rokonok, szomszédasszonyok, barátok készítettek az ünnepi ebédbe való tésztát.

A csigacsinalás néphagyományát szeretnénk volna feleleveníteni, lehetőséget adni a fiatalabb korosztályhoz tartozó asszonyok, lányok számára e hasznos tevékenység megtanulására.

2014. február 22-én a Közösségi Házban délelőtt 10 kiló lisztből öt tapasztalt asszony gyúrt be tésztát, amibe, hogy szép sárga legyen, természetesen házi tojásokat tettek. A jó tésztának, mint megtudtuk, pi-hennie kell.

Délután 3 órától terveztük a csigacsinalás kezdetét, de néhányan már nagy örömmre 2 órakor megérkeztek, s helyet foglaltak a közös asztalnál, ahol el is kezdődhetett a csigapencsertés. Örömmre a legkülönbözőbb korosztályból jöttek asszonyok, lányok. A jelenlévők közül a legidősebb 80 év felett volt, a legfiatalabb pedig alig múlt 1 éves.

Előre meg nem beszélt rendben haladt a munka: a népes jelenlévők egy része még több kiló tésztát gyúrt be, néhányan nyújtották és darabolták, két kislány rendületlenül hordta az asztaloknál ülőkhöz a tésztacsikokat, legtöbben viszont ördögi gyorsasággal pincergették a csigát. Az idősebeiktől azt is megtudtuk, hogy régen kis-méretű kockákra vágták a tésztát, az orsó

Nem lehet elég korán kezdeni a csigacsinalást sem

segítségével egy mozdulattal végigperdítették a bordán, majd az ujjakkal letolták az orsóról. Talán a felgyorsult munkafolyamatoknak köszönhetően ma már egy hosszú csikból folyamatosan teszik a bordára a tésztát, számomra elleshetetlen módon szakítottam el, és tolják le az orsóról, s pillanatok alatt ismétlik a mozdulatsort. Erre, mint ahogyan láttam ezen a délutánon sok lány és fiatalasszony is képes. Voltak, akik ily módon percenként 10-nél is több csigát meg tudtak csinálni.

Az idősek megmutatták, hogy tapasztalt mesterei a csigacsinalásnak, s a lányok, fiatalasszonyok pedig azt, hogy melő követőik lesznek.

S mintha dédnagyanyáink ideje jött volna vissza néhány órára: munka közben itt is volt kínálgatás, hiszen szinte mindenki szemet gyönyörködtető süteményekkel érkezett ezen a délutánon a Közösségi Házba. A legegyszerűbb „kótt” kalácsot, kukoricaméletőt a hobos, krémes, csokoládés süteménykülönlegességig minden megtalálható volt. Az asszonyok, lányok könnyeden beszélgettek egymással, Mancini néni elmondott egy történetet, s amikor már kicsit elfáradtak az ujjaink, meglepetésként érkezett hozzánk Farkas József a harmonikájával. Hamarosan megtaláltuk a közös hangot, s Józsi folyamatosan játszott a legismertebb népdalainkat, amit az asszonyok énekükkel kísérték. S ez így ment addig, amíg az utolsó csik tésztát is felpincergette valaki az orsójával.

S hogy mi lesz az elkészített 20 kilogramm csigával?

Szeretnénk, ha egy részét a Bogácsra látogató jeles vendégek kapnák ajándékká, másik részét megfőznék rendezvényeken vagy a központi konyhán.

Ezen a napon megtapasztaltuk, hogy a csigatészta készítés kedves emberek társaságában egészen kellemes elfoglaltság. A legközelebbi hasonló jellegű összejövetel időpontjára utaló kérdésekből arra a következtetésre jutottam, hogy akik ott voltak, valamilyennyire érezték magukat.

Mint minden ilyen újszerű rendezvényből, a közös csigacsinalásból is szeretnénk a jövőben hagyományt teremteni.

Örülök, hogy szervezője, részese lehettem ennek a hangulatos rendezvénynek, mely a visszajelzések alapján nemcsak bennem hagyott mély nyomot.

Jankóné Jónás Zsuzsa

A csigacsinalók népes tábora

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 166. évfordulójára emlékeztünk

*„Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.”
Petőfi Sándor*

2014 tavaszán hazánk valamennyi oktatási intézményében készülődtek a gyerekek és nevelőik az 1848/49-es forradalom és szabadságharc méltó megünneplésére.

Igy volt ez Bogács is. A kis övodások apró nemzeti lobogókat készítettek, majd az iskola előtti emlékműhöz vonultak, ahol harsány versmondás közepette az átnedvesedett földbe szúrták zászlóikat.

Az iskola tantermei már március elején ünnepi díszbe öltöztek. A tanulók kokárdákat hajtogattak papírból és a falüjságokra a szabadságharc eseményeit ábrázoló képeket tűztek.

Február közepétől több pedagógus is azon munkálkodott, hogy az iskolai emlékműsor hűen és a gyerekek számára érthető módon tükrözze a 166 évvel ezelőtti jelentős történelmi eseményeket.

Március 14-én a tanulók ünneplőben öltözve érkeztek az iskolába, szívük fölé ugyanúgy kokárdát tűztek, ahogyan egykoron Szendrey Júlia tüzött Petőfi Sándor kabátjára. A 3. tanítási óra befejeztével mindnyájan átvonultunk a Községi Házba, itt a tanulók nagy figyelemmel hallgatták társaik tolmácsolásában a szabadságharc legfontosabb eseményeit, irodalmi alkotásait. Csiki János tanár úr a Feltámadott a tenger c. Szabó Ferenc zenészerző által megzenésített Petőfi verse a háborgó tenger és a zsarnokság ellen feltámadó európai fölkelés képkezdőit készített forradalmi hangulatot kifejező bemutatót.

Az iskola színjátszó csoportja az egyszerű falusi emberek szabadságharc idején tanúsított jellemét kiválóan kidomborít-

tó Móra Ferenc A furulya című történetét adta elő. Az énekkar előadásában 1848-as dalokat hallhattunk.

Este 5 órakor ismét megtelt ünneplő közönséggel a Községi Ház. A Himnusz elénkelése után Csendesné Farkas Edit polgármester asszony köszöntötte az egybegyűlteket. Majd a Bogácsi Pávákör dalcsokrét hallgathattuk meg. Az ünnepi beszédet Fodor Zsolt a Mezőkövesdi Széchenyi István Katolikus Szakképző Iskola végzős tanulója mondta, aki a Mezőkövesd Város Önkormányzata által hirdetett szónokversenyen 3. helyezést ért el. Színvonalas beszédében felidézte a forradalom és szabadságharc történéseit, megfogalmazta 1848 fiataloknak szóló üzenetét.

Ezt követően a Tündérrózsza Néptáncsoport bemutatója következett. Majd a polgármester asszony megkérte a jelenlévőket az iskolások ünnepi műsorának megtekintésére, s egyben köszönetet mondott az ünnepi műsor szervezőinek; Csiki János és Szabó László tanár úrknak az ünnepi műsorért, Jankóné Jónás Zsuzsa és Lénártné Szeberin Csilla tanárnőnek a színjátszó csoport előadásáért, Benyovszki Mária tanárnőnek az énekkar fellépéséért, Zahari Orsolya tanárnőnek a zongorán való közreműködésért, Erdei Ferenc tanár úrknak a színpadi dekoráció elkészítéséért és valamennyi tanulónak a szereplésért.

A Szózat elénkelése után az esti szürkületben az ünneplők kezében tartott fáklyák fényei csillagsorként világították be az Alkotmány utcát a Községi Háztól az iskoláig, ahol a kis övodások zászlóinak közepén álló hős katonák emlékművének talapzatára Bogács Község Önkormányzata nevében Csendesné Farkas Edit polgármester asszony és Péter Zoltán alpolgármester elhelyezte az emlékezés koszorúját.

Jankóné Jónás Zsuzsa

Az ünnepi beszédet Fodor Zsolt mondta

Koszorúzás az iskola előtti emlékműnél

Az ünnepi műsor főszereplői az általános iskolások voltak

Gondolatok a zenetanulás pozitív hatásairól

„Utóvégre lehet élni zene nélkül is. A sivatagon át is vezet út. De mi, akik azon fáradozunk, hogy minden gyermek kezébe kapja a jó zene kulcsát, s vele a rossz zene elleni talizmánt, azt akarjuk, ne úgy járja végig útját, mintha sivatagon menne át, hanem virágos kerteken.” (Kodály Z.)

Remélem, a február eleji farsangi koncert is ilyen feltöltődést jelentett közönségnek és előadónak egyaránt. Nagy örömröme, a zeneiskolás növendékeken kívül, a családtagjaink lelkesedése sem hagyott alább az idei felkészülés alatt, így sikerült egy hangulatos és úgy gondolom, egyedülálló mostort összeállítanunk az ideji farsangi koncertre. A jelmezek most is nagyon ötletesek voltak, és vendégelőadóink is igyekeztek egy-egy jelképes kiegészítővel szorosra a produkció részesévé válni. A bogácsi tanszakon több éve tanuló, és igazán színvonalas produkciókat nyújtó gyerekek mellett, több új és ügyes növendékkel gazdagodtunk mind a zongora, mind a fúvós tanszakon. Ez nem csak azért fontos számunkra, mert a helyi zeneoktatás sikeres és zavartalan, hanem azért is, mert a mi jövőnk is a gyerekek kezében van, és személyiségük fejlődésében a zenetanulás óriási szerepet játszik.

Ezért gondoltuk úgy, hogy egy pár gondolatot megosztunk az olvasókkal, a zenetanulás fontosságáról. Ehhez segítségül hívtuk több zenepedagógus és híres agykutató tanulmányait, megfigyeléseit, sokéves tapasztalatait.

A zenei nevelés képességfejlesztő hatása tagadhatatlan, de enél is fontosabb, hogy gyerekeink örömmel, érzelmi gazdagsággal énekeljenek és játszanak különböző hangszeren.

Milyen célok elérésében segít nekik a zenei nevelés? Szerintünk ez igen összetett, több fontos területet érintő fejlesztés lehet. Bizonyára nem véletlen, hogy az intenzíven zenélő gyerekek többsége kiegyensúlyozott, figyelmes, és boldog kisgyerekek!

Ilyen terület például a mozgáskoordináció, és a térérzékelés.

Az óvodai és kisiskolás foglalkozások alkalmával egy-egy dalos játék során észrevétlenül kifejlik a gyerekek irányérzékelése, térforma követése. Zene nélkül táncolni sem tudnánk, pedig a mozgás igen fontos. Bizonyos mozdulatokat a zene lényegesen megkönnyít, szinte magától értetődővé tesz. A hangszertanulás még tovább fejleszti ezeket a folyamatokat. Minden kézbe adott eszköz, hangszer megszólaltatása, sőt a tapsolás is összehangolt figyelmet kíván. És hogy mit mond erről a tudomány? Gottfried Schlaug, a Harvard Egyetem egyik professzora arra a megállapításra jutott, hogy azoknál a professzionális zenészeknél, akik hetéves koruk előtt kezdtek zenét tanulni, jelentősen megvastagodott az agy két féltekéjének összeköttetéséért felelős része, a kéregtest.

Jobb és bal agyféltekénk más-más funkciót tölt be. Ezek harmonikus működéséhez mindkettőt – az érzelmes (jobb) és az értelmes (bal) agyféltekét – egyaránt aktívan használnunk kell. Az

előbb említett kutatások alapján tehát kijelenthető, hogy SEMMI MÁSSAL NEM PÓTLHATÓ a zenei tevékenység, amely a két féltekét egyszerre, és azonos intenzitással dolgoztatja!! Az egyik agyféltekénk elemez, ritmizál és komponál, a másik agyfélteke felelős az érzelmeinkért, valamint a humor, fantázia, és belső képalkotás is itt zajlik. Mivel minden zenének van ritmusa és dallama, valamint többnyire az érzelmeinkre is hatással van, ezek követéséhez folyamatosan aktív, összerendezett agyműködésre van szükségünk.

A zókincsfeljesztésének is egyik eszköze az éneklés, hiszen a dallamhoz kötött szöveg jobban rögzül. Nem véletlen az sem, hogy a sokat éneklő, akár a legegyszerűbb hangszeren játszó, vagy a későbbiekben is zenével foglalkozó gyerekek között minimális a diszlexiás.

Aki valaha tanult szolfézt vagy zeneelméletet, tudja, hogy a zene egy óriási, jól nyomon követhető, logikus rendszer. Az a kisgyerek, aki sokat énekel, vagy éppen hangszeren is játszik, megtanul költani írni és olvasni, megérti és átlátja ezt az igen összetett rendszert, általában a matematikaórán is jól teljesít.

A művészetekkel foglalkozó gyermekeknek kreatív a gondolkodásmódjuk, hiszen egy adott problémára sok lehetséges megoldást keresnek. A zenetanulás csapatmunkára és fegyelmemre tanítja őket, valamint megtanulják a kemény munka gyümölcsét értékelni.

Folytathatnám a sort, melyet a zene hatalma okoz mindennapi életünkbe, de Balázs Gabriella gondolatait továbbfűzve, egyik zenepedagógiai tanulmányának soraival zárnam cikkünket, mely szerint:

„Az érzelmi és érzelmi területet külön-külön próbáljuk változtatni, de globális nevelő munkát az egyénekek közti összefüggyéssel, összekapcsolással érhetünk el. Ehhez elsősorban az érzelmeinkre kell hatni.

Ez hogyan lehetséges? Racionálisan biztosan nem!

Megmagyarázni, megértetni nem lehet a szépséget. Indirekt módon, érzelmeikkel, élmények hatására viszont igen.

A zene ereje abban van, hogy nem lehet elsőre feldolgozni. Újra és újra örömet okozhat! Az igényes zenében sokadszorra is felfedezhetünk valamit, amit addig nem hallottunk meg.

Érdemes ezeket a gondolatokat felidézni, amikor a gyerekek zenei fejlesztését tervezzük, és kihasználni a benne rejlő „hasznosságokat”, de leginkább szeressük, és szeretessük meg a gyerekekkel a zene csodálatos világát! Higgyük el, hogy a gyerekek valóban boldogabbak és elégedettebbek lesznek.”

Nagyon reméljük, hogy növendékeinknek itt Bogácson is tudjuk mindezt nyújtani, iskolás éveiket a ZENE örömeivel gazdagítani.

Zahari Orsolya

Ügyesen megszólaltatták hangszereiket a legkisebbek is

A zene hangulatához illő látványos jelmezekben léptek fel a résztvevők a farsangi koncerten

Tavaszi programjainkból

Március első napján került megrendezésre az iskolai farsangi bál. Hosszas előkészületek után jó hangulatban tel el ez a szombati délután. Az előző évekhez hasonlóan az első osztályosok egyéni jelmezzel vonultak fel. A színpadon cica, királylány, legó, virág, varázsló jelmezbe öltözve jelentek meg. Bizonytalan kis léptekkel mutatták meg magukat és jelmezüket a közönségnek és a zsűrinek. A felsőbb osztályosok csoportos produkciókkal készültek. A próbákkal telt délutánoknak, a jelmez- és díszletkészítések munkálatainak eredményeként színvonalas jeleneteknek lehettünk tanúi. A másodikok kalózok a tengerek fenegyerekeit, a harmadik osztályosok a vadnyugat country hangulatát igézték meg, majd a negyedik osztály segítségével egy circuszi előadás részesei lehettünk. Végül a hatodikosok Fekete-fehér és a hetedikesek Egy szoknya egy nadrág című táncos produkciója következett. Az összhangban lévő láb és kézmozdulatok, a ritmusos zene tapsra buzdította vendégeinket. A zsűri tagjai hosszas tanakodás után a Csibum circuszi előadását értékelték az első helyre, de természetesen minden résztvevő kapott apró ajándékot és oklevelet a Szülői Munkaközösségtől, amit a gyerekek boldogan vettek át.

A 2. osztályos kis kalózok

A délután többi részében is a tánc és a zené volt a főszerep. A jó hangulatról Lénárt Péter tanár úr, a finom fánkokról Péter Zoltánné, Marika néni gondoskodott, ezúton is köszönjük segítségüket. A szülőknél köszönhetően gusztusosan elkészített szendvicsekkel és süteményekkel csipegettek a gyerekek. Talán a vidámságnak, a jó kedvnek, a zenének köszönhetően a végleg sikerült az idén elhessegetnünk a telet, és önfelédten jól érezni magunkat.

A jó időt kihasználva a következő hétfőn a Fővárosi Nagycirkusz egyik előadását tekintettük meg. Annyi jelentkező volt Benyovszki Mária tanárnő kezdeményezésére, hogy két busz is kellett a Szülői Munkaközösségnek előrelátni a sok kisgyermek szállítására. Az előadón látunk akrobatákat, akik félelmet nem mutatva szédítő magasságokban, trambulínon, kötélén és

biciklin is megmutatták ügyességüket. A bohóc újra és újra mosolyt csalt az arcunkra. Az állatidomárok megmutatták, hogy a nagytestű elefántok és a kecses paripák is tudnak táncokat és tornamutatóványokat megjeleníteni. A vállalkozó szelleműek a szünetben párkór erejéig az elefántok háttára is felülhettek. Sok élménnyel, apró ajándékokkal folytattuk utunkat a Budai várba, ahol megcsodáltuk a gyönyörű pesti panorámát, a Mátyás-templom, a Halászbástya impozáns épületét. A meleg időben jólesett egy gyorsétteremben a fagyaltalozás és a falatozás. Kifáradva, de vidáman hazaeérve gyermekeink nem győzték sorolni élményeiket, mesélni a mögöttünk álló nap eseményeit.

A tanév folyamán igyeckszünk további hasznos és érdekes programokat szervezni a tanulók számára. A napokban folynak az osztálykirándulások, a gyermeknapi megjelentések, budapesti múzeum-pedagógiai foglalkozások, a nyári táborok szervezése. Mindezekhez az önkormányzattal, az iskolával karöltve szeretne a Szülői Munkaközösség támogatást nyújtani, biztosítani a Bükkalja Általános Iskolában tanuló gyermekek változatos szabadidős programjait.

Fónad Beáta
SZM elnök

Meglevenídedt oldalak

Március 7-én iskolánkban 8. alkalommal rendeztük meg a Meglevenídedt oldalak kalandos olvasóversenyt, arra törekedve, hogy szélesítsük a tanulók látókörét, kalandos, tananyagtól független feladatok segítségével szellemi táplálékhoz juttassuk a gyerekeket.

A tanulók ismételtén 5 fős, a helyszínen kialakított csapatokban versenyeztek, lehetőséget teremtve többek között az alkalmazkodó-, kapcsolat-teremtő-, problémamegoldó képességük, ügyességük, találékonyságuk, emlékezetük kiválóságának, bizonyítására is.

Idén Böszörményi Gyula Jonatán kalandjai ifjúsági regénysorozatának I. kötetét, az elvesztett történetet dolgoztuk fel. Délután fel 2-től 3 óráig a regény helyszíneire alakítottuk át a tantermeket. Most az időutazás a mi korunkba irányult, ugyanis a regény szerint a 13 éves főszereplőt 2810-ből származik 2006-ba. E korra jellemző helyszínekben (pláza, konditerem, kávézó, ezoterikus gyógyító szoba) játszódtak a cselekmény, mely végén az elvesztett történet képkockáit darabjaiból megpróbálták a tanulók összeállítani, s a saját elképzeléseik alapján visszajuttatni a főszereplőt a jövőbe.

Nekem, mint könyvtárosnak különösen szívet melengető volt találkozni az olvasás népszerűsítésének ügyéért tenni akarókkal, támogatni hajlandó emberekkel, szervezetekkel 2014 tavaszán is. A 8. Meglevenídedt oldalak kalandos olvasóverseny sikeres lebonyolítása érdekében ugyanis most is sok szülő, volt tanítványunk, intézményvezetőnk, helyi vállalkozók fogtak össze a pedagógusokkal.

A regény szereplőivé váltak a gyerekek és a felnőttek

A 4 órás rendezvény végén, a Kerti étterem felirattal helyszínen a pincéreknek öltözött szülő felöltözött a Vadvirág étterem szakácsai által elkészített izletes vacsorát, amit a tanulók jó étvágygyal fogyasztottak el a nagy kalandok után, az eredményhirdetésre várva.

A győztes csapat az eredményhirdetés után

A legjobban teljesítő csapatok tagjai idén is értékes könyvjuttalómalal gazdagodtak, de támogatónak köszönhetően minden résztvevő gyerek kapott valamilyen ajándékot. Sőt! Az egyes területeken kimagaslóan teljesítő gyerekek egyéni ajándékot is kaptak.

Mindezért hálás köszönetet mondunk a Bükkalja Takaréksövetkezetnek, Bogács Község Önkormányzatának, iskolánk Szülői Munkaközösségének, a Bogácsi Thermálfürdő Kft.-nek, a Villa Família Üzletház tulajdonosainak, a 209-es számú COOP bolt vezetőjének, Poczki Lajosnénak, az Apáczai Kiadónak, a Könyvtárellátó Közhatalmas Társaságnak, valamint a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárnak.

Köszönjük a Vadvirág étterem tulajdonosának a segítő hozzáállást, a szakácsoknak a finoman elkészített vacsorát. Köszönjük mindazoknak, akik idejüket feláldozták segítségükért és hasznos tevékenység, az olvasás népszerűsítését.

Reméljük, a jövőben is lesz lehetőségünk hasonló rendezvény keretében felkelteni a tanulók érdeklődését az olvasás élményszerűsége iránt.

Jankóné Jónás Zsuzsa

Valóban feltámadt.

Alleluja!

*„Ha Krisztussal meghaltunk,
hiszzük, hogy vele együtt élünk is.
Tudjuk, hogy Krisztus feltámadt a halálból,
többé nem hal meg,
a halál nem lesz többé úrája rajta.
Halálával egyszers mindenkora meghalt
a bűnnek, éle azonban Istennek él.
Ezért tekintések magokat át is úgy,
hogy meghalotok a bűnnek,
de éltek az Istennek Urunkban,
Jézus Krisztusban.”
(Róm. 6, 8-11)*

A Húsvét a kereszténység legrégebbi és legnagyobb ünnepe. Jézus Krisztusnak, az Isten fiának a halálából való feltámadása: misztérium. A próféták megjelölték az emberek megváltójának eljövételét, szenvedését, áldozatát és feltámadását. Krisztus halálával minden ember bűnét megváltotta és feltámadásával győzelmet aratott a halál felett.

A Húsvéthoz kapcsolódó zsidó ünnep héber neve a *Pészah*, amely elkerülést jelent. A választott nép Egyiptomból való szabadulása idején Isten angyala elkerülte a zsidóknak a bárány vérelvel megjelölt házaikat. A keresztény tanítás ezzel állítja párhuzamba Jézus Krisztust, mint a mi húsvéti báránynkat, aki halálával és feltámadásával teljesítette be az Atya akaratát: megváltotta az emberiséget a bűneitől és az üdvösség lehetőségét kínálta fel számunkra. Ez Húsvét misztériumának lényege. Isten végtelen irgalmassága által mindenkinek megadja az üdvözítő kegyelem lehetőségét, csak tudnunk kell élni vele.

Néhány szó a Katolikus Egyház húsvéti szertartásairól: Az ünnepet negyvennapos előkészületi idő előzi meg: a nagybőjt. Keresztelkedése előtt Jézus is negyven napot töltött a pusztában böjtölve és imádkozva, hogy felkészüljön testben és lélekben, mielőtt megkezdené nyilvános működését. Számunkra is ez a bűnbánat és megtisztulás időszaka, mely által felkészülünk Isten kinszenvedésére való megemlékezésre és feltámadásának megünneplésére.

Virágvasárnap a nagybőjt utolsó vasárnapja, az előkészület csúcspontja. Ezen a napon vonult be Jézus Jeruzsálembe, ahol a nép palmaágakkal

és a földre terített ruhával köszöntötte őt, mint Messiás királyt. Mi, a keresztény Európaiban palmaág híján szentelt barkával köszöntjük a körmenetben a Krisztust megjelenítő papot.

Ez a nap a nagyhét kezdete, Jézus szenvedéstörténetének első napja. Jézus igent mondott Atyja akaratára és önként vállalta a szenvedést, mely elengedhetetlen része a számunkra megváltást jelentő dicsőséges feltámadásának, ami végső soron megtestesülésének igazi célja volt.

Nagyüdvőtörték az utolsó vacsora emléknappal. Ekkor volt utoljára együtt tanítványával még ember mi voltában. Krisztus itt alapította a szentsémséget és bizta rájuk a legnagyobb titkot: az Eukarisztia (Öltárszentség). A papság alapításának napja is ez, e szavak által: „... ezt cselekedjétek az én emlékeztetemre...”

A nagy péntek igeliturgia, (népi nevén csónkamise), Jézus keresztahalálának emlékezte. A szertartás központi eleme a kereszt előtti hódolat.

A zsidó időszámítás szerint a szombat este már a következő naphoz tartozik, amit a keresztény hagyomány is átvett, így sötétedés után már „vasárnap” van. Ezért a szombat esti misét húsvét vigíliájának (előestjének) nevezzük. Ezen az éjszakán a remény és az öröm együtt van jelen, hiszen a zűgyűrtás szertartásáig még csak reméljük, azt követően pedig már örömezzve ünnepeljük Urunk feltámadását.

A vasárnap szentsémséget már teljes mértékben húsvét misztériumának megünneplése hatja át: a Fiúisten feltámadt a halálból, hogy örök üdvösséget szerezzen nekünk. Ezt fejezi ki a régi hagyomány, melyben a katolikus emberek a húsvéti időszakban a következőképpen köszöntötték egymást: „Krisztus feltámadt!” erre a válasza: „Valóban feltámadt. Alleluja!”

Baloghné Kis Katalin Nóra
hitoktató

CSALÁDI HÚSVÉT BOGÁCSON

2014. április 20. (vasárnap)

Közösségi Ház

INGENES programok 10-16 óráig:

- kézműves foglalkozás (tojásfestés és különböző díszítő technikák: irókázás, dekupázs...), papír tulpán készítés, nárciszszárazítás, nyuszi készítés, karkötő és gyöngyfa fűzése, kifestők, frászkárka és még sok minden más
- tojásvadászat
- nyuszi simogató
- népijátékok: gólyaláb, sárkányvadász, diótörő, csirkepofozó és sok más érdekes játék
- táncház kicsiknek és nagynoknak
- hagyományos locsolkodás
- előzene

További programok:

Arctestés, henna, csillámtetoválás, lovgalás lehetőség.
18 órától a Művelődési Házban jókora nyuszi galámsor és táncház.

Fellépnek:

- Tündérróza Néptáncsoprot és Barátai – Zenél a Telergő Zenekar

A Galámsorra és a Tánczárabelőp vásárlása szükséges, melynek ára 500 Ft.

A programváltozás jogát fenntartjuk!

Tavaszi programjaink

Május 15. (csütörtök)

Színészliget – a Nemzet Színészeinek fűltetése

Helye: Színészliget
(Cserépi úti pincesor)

Május 2. (péntek)

Majális
Helye: Rendezvénypark

Május 3. (szombat)

Szezonnyitó éjszakai fürdőzés
Helye: Termálfürdő

Május 8. (péntek)

III. Amatőr Barát Horgásztalálkozó – Ponty és Amurfőgő Kupa
Helye: Szoros-völgyi víztározó

Május 17. (szombat)

VIII. Országos BMW találkozó

Május 23. (péntek)

Dalostalálkozó
Helye: Rendezvénypark

BOGÁCSI TAVASZ
Bogács Község
Önkormányzatának lapja

Szerkesztte: Jankóné Jónás Zsuzsa
Szerkesztőség: Bogács,
Alkotmány u. 9.

A fotókat készítette:
Jankóné Jónás Zsuzsa
Jankó Gergely

Nyomdai munkák:
Pető Nyomda
Mezőkövesd, Tel.: 49/414-000